

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

KLEOPAS JURGELEONIS
E d i t o r

DR. M. J. VINIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
Foreign Countries \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVYJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomosios Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išd.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

S. MOCKUS, išd. glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTE, išd. glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

P. W. BIRŠTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

C. K. PIKIEL,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TREČIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:
REV. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. ŽEMANTAUSKAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija:
REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALČIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLČIENĖ,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
814 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENĖ,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMIENĖ,
907 E. 130-th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
9733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunųjų Komisija:
O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPŠLAUKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namo Komisija:
J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POČIUS,
12048 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pradėsime darbą išnaudo

NEŽIURINT kad šiame seime dar veikė viena "politiška mašina" kaip ir seniaus ne Susivienijimo bet kokiai tai įsivaizduotai "savo" naudai, nežiurint, kad ta "mašina" buvo labai panaši į tikrą mašiną su užtaisytais automatiškai veikiančiais krampliais, su valdytojais ir valdomais, su adjutantais ir davatėmis, Susivienijimo gyvenime politiškos mašinos jau nuo šio seimo bus nustosios reikšmės. Jeigu šis seimas nerado laiko net daugybei kuopų įnešimų apsvaistyti ir be jokio nutarimo sumetė juos į gurbą, tai tik ačiū tam, kad veikė politiška mašina, kuriai Susivienijimo reikalai ir kuopų pasiūlymai kaip tuos reikalus pagerinti visai nerupėjo. Mašina rado reikalo paskubomis formaliai atmesti tik tuos kuopų įnešimus, kuriuos Tėvynės redaktorius skaitė svarbiausiais Susivienijimo gerovei. Taip buvo atmesti įnešimai, kad SLA išdininkas ir prezidentas dirbtų Centre. Taip buvo atmestas įnešimas, kad Pildomoji Taryba nepavestų savo pildomosios galės kam kitam ir įnešimas, kad Susivienijimo pinigai būtų investuojami tik į valdiškus bondus ir į pirmus morgičius. Prieš šiuos įnešimus niekas nepateikė nei vieno rimto argumento. Svarstant šiuos įnešimus labai aiškiai pasirodė, kad mašina neturi galvos ir neturi Susivienijimui gero tikslo, bet moka "užsriuboti" savo akly įrankių neprotaujančias galvas. Nuo pirmutinės seimo dienos iki paskutinės seimo dienos mašina teturėjo vieną tikslą: ant kiekvieno žingsnio kabintis prie Tėvynės redaktoriaus ir niekinti jį už tai, kad jis dryso rašyti teisybę apie ydas Susivienijimo tvarkoje. Mašina tikėjosi, kad priekabėmis, riksmams ir rezoliucijomis paniekins redaktorių delegatų akys ir kad jie jo neberinks ir redaktorių. Mašinai vadovavo ne kokios nors srovės idėja, ne išmintis, ne velijimas gero Susivienijimui ir lietuvių tautai, bet vien pyktis ir kerštas. Susivienijimo reikalų žvilgsniu mašina buvo griežtai priešinga visokiai pažangai Susivienijime, pradedant nuo Pažangos Vajų ir baigiant iškėlimu vi-

suotino broliškumo idėjos. Tai buvo labiausia reakcininė mašina, kokią Susivienijimas iki šiol buvo matęs savo seimuose.

Toks "politiškos mašinos" pasireiškimas seime padarė galą politiškos mašinoms. Jeigu politikieriai ateityje dar ir bandytų organizuoti savo politiškas mašinas, tai jos jau nebegalės nieko atsiekti, ir su laiku visai išnyks. Šiame seime mašina buvo pekliškai užtaisyta, bet visvien savo tikslo neatsieki. Nes ir šiame seime buvo daugiau delegatų, kurie svarbiausiose reikaluose buvo pasiryžę savo protu vaduotis, o ne klausyti politikierių komandos. Kituose seimuose savystovių ir save gerbiančių delegatų be abejo bus dar daugiau. Pažangieji žmonės, kurie pasidavė mašinos komandai, jaučiasi apsigavę, nes mato, kad būtų pasitarnavę ne pažangai, bet reakcijai, jeigu jų mašina būtų savo kerštą pilnai atlikusi. Pažangieji žmonės susiras darbar ir tikrai pažangią vadovybę.

Tas viskas vaizdžiai patvirtina mūsų moralybės dėsnius, kad piktas pats save susinaikina ir kad jeigu tu esi geras, tai viskas kas su tavim atsitiks negali būti blogas.

Šis seimas neatliko daugelio svarbių darbų, kokių nuo jo buvo laukta — ne dėl to, kad nenorėjo, bet dėl to, kad "mašina" iškio jam lazda į ratus. Bet šis seimas užgyrė Tėvynės redaktoriaus darbą Susivienijimo naudai ir paliko jį darbuotis toje pačioje linkmėje, su tokiu pat atsidavimu Susivienijimui ir su tokiu pat drąsa, kaip jis darbavosi iki šiol. Tas reiška, kad apie daugelį neatliktų dalykų mums teks išnaudo rupintis ir kalbėti, kartu keliant aikštėn tokius dalykus, apie kuriuos dar mažai tesirupina ir kurių eilė dar nebuvo atėjusi. Tas reiška, kad visi mes turėsime vaduotis savo protu, dabodami savo Susivienijimą, rupindamies jo gerove ir dėdami tvirtesnius pamatus jo ateičiai. Musų laukia didelis ir sunkus, bet sykiu ir malonus darbas.

Ateivių registracija

DEL KARO Europoje ateiviai Amerikoje jau turi pajusti karo stovį Amerikoje. Nors Amerika dar nekariauja ir todėl negali kalbėti apie "keturias" savo kariuomenės "kolumnas" einančias prieš žinomą priešą, visi Amerikos ateiviai jau yra priskirti prie "penktos" kolumnos, kuri taip vadinama yra, kad slapta padeda priešui. Tai yra pradžia karo Amerikoje. Nepaskelbusi dar karo Hitleriui, Mussoliniui ar Stalinui, Amerikos valdžia jau paskelbė karą visiems savo ateiviams, nežiurint, kad milžiniška jų didžiūma nieko bendra neturi nei su Hitleriu, nei su Mussoliniu, nei su Stalinu. Ateivių registracijos ir pirštų nuospaudų bilių pasirašė prezidentas Rooseveltas ir tas bilius jau tapo įstatymu. Neilgai trukus pusketvinto miliono ateivių turės eiti į pašto skyrius užsiregistruoti, pasisakyti kaip ir kada atvažiuo Amerikon, ir paduoti savo pirštus nuospaudai padaryti. Po to ateiviai bus laikomi nuolatinėje nuožiuroje ir jei išsikels iš vieno buto į kitą, turės apie tai pranešti federalės valdžios agentams. Kas neužsiregistruos arba nepraneš apie savo buto pakeitimą, bus baudžiamas \$1000 pabaudos ir šešiais mėnesiais kalėjimo. Įvedus šį įstatymą tikimasi sugauti tukstančius ateivių, kurie įvažiuo Amerikon nelegaliai. Tokie bus paskirti deportavimui.

Šis įstatymas yra nukreiptas prieš silpniausius ir vargingiausius žmones Amerikoje. Tai yra ateivių persekiojimo įstatymas, kurs krašto apsaugai yra mažiausia reikalingas. Tokio įstatymo Amerikos reakcionieriai norėjo jau senai, kada Amerikoje niekas dar nei vadodo "penktos kolumnos" nebuvo girdėjęs. Renkant prezidentą Rooseveltą pirmu ir antru sykiu, republikonų partija bedar-

federalių agentų priežiūrai ir raportuoti jiems apie savo gyvenimo vietas permainingai. Reikia neužsitraukti ant savęs dar

Neįsivaizduojamo seimo aprašymas

JEIGU "Tėvynės" numeryje prieš pat SLA seimą buvo "įsivaizduojamo seimo aprašymas" — leiskite man parašyti apie SLA seimą, kurio numeris lygus lygiai pusei to, kuris minimas įsivaizduojamame. 56-tas seimas dar bus — už 15-kos seimų nuo paskutinio — o 28-tas, apie kurį kalbėsiau, jau virš šimtmečio ketvirtadalio kai buvo. Šiandien tikrai įdomu jis prisiminti.

Senų angliskų žurnalų ir knygų krautuvelėj visai netyčia užėjau pačių pirmųjų leidimo metų — 1914-ųjų — vilniško žurnalo, ("Literatūros, dailės, mokslo, visuomenės ir politikos laikraščio") "Vairo" rinkinį. Kaip tik buvo ketvirta diena 41-jo seimo, kurio bankiete kaip vakar buvau buvęs. Tuojau puolaisi grobį vartyti — ir radau (1914 metų birželio 20 dienos numeryje): "Amerikos lietuvių seimai"

Gegužės mėnesio galas ir birželio mėn. pradžia Amerikos lietuviams buvo dideliai svarbi, nes tai buvo didžiausios Amerikos lietuvių organizacijų seimų arba kaip mes gal pasakytume — visuotinių suvažiavimų metas. Gegužės 24 — 30 d.d. n. kal. Waterbury'je buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 28-tas seimas. Tuo-pat metu tarėsi ir Tėvynės Mylėtojų Draugija...

Taigi, skaičius ir vardus pakeitus, ir šandien tas pats tinka rašyti.

Tada dar rašyta —

"... Šios... didžiausios organizacijos daug sveria Amerikos lietuvių gyvenime, delto negalima nutylėti nepaminėjus jų darbavimosi ir jų seimų nutarimų..."

Esant mūsų geriausiems linkėjimams ir Tėvynės Mylėtojų Draugijai, šandien visai taip apie ją parašyti nebeįspultų. (Gaila).

SLA seime tada —

"... Dalyvavo apie pussekmos dešimties kuopų delegatų..." — Šiandien tik atvykusių delegatų buvo ketvertą kartų daugiau, o kuopų yra šešetą kartų daugiau.

"Seimui prasidėjus, suvažiavusių lietuvių delegatų sveikinti buvo atėję Waterbury'o miesto ir Jungtinių Valstijų valstybės atstovas. Kuopų delegatai buvo atsivežę ir pristatė seimui daugybę įvairių pageidavimų. Daugelis kuopų, kurios negalėjo delegatų atsiųsti, surašiusios pageidavimus raštu, atsiuntė juos seimui paštu..." — Tikrai galima buvo tiesiai eilėmis ir baigti: raštu — paštu...

"Vyriausias seimo darbas ir buvo prižiūrėti ir patvirtinti organizacijos darbavimosi praėjusiais metais ir, apsvačius kuopų pageidavimus ir centralines, taip vadinamos pildomosios tarybos pasiūlymus, įvesti tam tikras atmainas ir reformas tolimesniam laikui..." — Tas pats juk ir šiandien!

"Svarbiausi seimo nutarimai buvo šie: "Steigti Prieglaudos Namus..." Dievaži, kaip nepajudėjo tas reikalas per suvirš 25-rius metus...

"Šis klausimas Amerikos lietuvių tarpe senai jau buvo svarstomas..." — Pabrėžiui...

"Seimas išrinko tam tikrą komisiją, kuriai pavedė išdirbti planą, kaip tokius namus pastatyti, kaip pastačius išlaikyti, kaip surinkti reikalingą kapitalą. Komisija turės rūpintis aiškinti ir platinti Amerikos lietuvių visuomenėje namų reikalingumo idėją, agituoti del jų visokiems dorais budais. Svarstant Prieglaudos Namų klausimą, T. Astramskis pranešė seimui, jog jis esąs jau nuo kelių žmonių girdėjęs, kad jie paaukotų visą savo turtą, jei tik Susivienijimas įsteigtų tokiuos namus..." — Brolis Astramskis nemelavo, nes, pavyzdžiui, Kretingos pranciškonams Amerikos lietuvių burys dabartinės Lietuvos metais sudėjo savo turtą už teisę karšti jiems tikrai pastatydintuose didžiuliuose muro rumuose, kuriuos — kažin kodel mažybiniai — pavadino "švento Antano nameliu". Vadinasi, netuščiai tada broliui Astramskui žmonės kalbėjo!

"Labai svarbus yra seimo nutarimas apie imigrantų šelpimą. Lietuviai, nukeliaję į Ameriką, turi patys savimi rūpintis. Nemokėdami kalbos yra visai naudojiami ir varginami. Gera dar, jeigu kuris turi seniau Amerikoje esančių giminių arba pažįstamų. Bet ir tada ne visiems imigrantų vargams galas. Vienas žmogus negali žinoti visų, arba bent daugumos, Amerikos darbo sąlygų. Jam tik maždaug žinoma ta vieta, kur jis pats gyvena. Tik-

didės neapykantos iš suagituotų amerikiečių pusės. Nesipriešinimas piktui yra geriausias budas kovai prieš piktą.

rai bendra organizacija, turėdama savo namus ar biurą, gali tinkamiau tą reikalą atlikti..." — (Aš siulau šią vietą seniesiems lietuviams paskaityti savo vaikams).

"Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, budamas viena iš didžiausių Amerikos lietuvių organizacijų, emė tuo dalyku rūpintis. Seimas imigrantų šelpimo reikalui paskyrė 250 dolerių ir išrinko tam tikrą komisiją. Buvo išrinkti delegatai į Susivienijimo Liet. Rymo — Kat. Amerikoje seimą ir šios organizacijos kviešti į bendrą darbą. SLRKA sumanyti karštai pritarė ir taip pat paskyrė 250 dol. — Koks puikus, pavyzdingas sugyvenimas veikloje!

"Išrinktoji komisija turės pakviesti į tą darbą ir kitas didžiausias Amerikos lietuvių organizacijas, pašalpos draugijas, jų sąjungas ir t.t. Turint didesnį kapitalą galima bus turėti savo namai ir biuras, galima bus duoti garantijos vyriausybei ir tik tada tegalima bus turėti savo atstovus Ellis Island'o saloje, kurioje imigrantai yra laipinami iš laivo ir kontroliuojami..."

Įdomu apie moksleivius —

"Susivienijimas šelpdavo mokslus einančią jaunomenę, bet ne tiesiog, o per "Aušrą", "Paramą" ir "Valparaiso universiteto lietuvių draugiją". (Beje: Kas parašys išsamų, "istorinį" romaną — knygą iš lietuvių gyvenimo garsiajame Valparaiso? — Ar. V.) Šelpiamieji retas, geriau sakant — nieks, negrąžindavo gautosios pašalpos. Susivienijimas, norėdamas geriau sutvarkyti jaunomenės šelpimo darbą, sumanė steigti tam tikrą fondą. Seimas sumanytą patvirtino. Bus šelpiami Susivienijimo nariai — moksleiviai arba neturtingų narių vaikai, einą aukštuosius mokslus. Dabar tame Stipendijų Fonde jau yra 176 doleriai. Susivienijimas tikisi, kad kuopos ir patys moksleiviai noriai šelps jį..." — "Patys moksleiviai noriai", kaip žinomą nešelpė ir nešelpia...

Buta prieš 25-rius metus ir didelių visuomeniškų problemų —

"Keliolika Susivienijimo kuopų tarp kitų reikalavimų idėjo reikalavimą steigti Kaninių šelpimo fondą. Seimas tam reikalavimui pritarė ir prie Susivienijimo toks fondas tapo įsteigtas. Dabar jame yra 164 dol. 85 cent." — Keista pridėti — kad po eilės metų SLA kuopos yra aukoję politiniams kaliniams, taigi kankiniams, — bet jau jie buvo nukentėję nuo viršminėtas eilutes rašiusio asmens... (Mat, "Vairą" tada redagavo ir leido Antanas Smetona, kuris apie Amerikos lietuvių veiklą tą ir rašė...).

Ir — štai — kiek gaudumo šandien suteiks seniems uoliems veikėjams šios eilutės:

"Taip-pat seimas, pritarėdams kai-kurių kuopų reikalavimui, nutarė rinkti rezoliucijas, kuriose būtų reikalaujama duoti Lietuvai autonomiją, arba bent savivaldybę. Rezoliucijos busiančios siunčiamos Rusijos Valstybės Dumai..." — (Nepriklausomą Lietuvą "savivaldybėmis" vadinamos valsčių ir apskričių įstaigos).

O šandien tokių nutarimų seimai nebedaro.

"Susivienijimo organu seimas nutarė pakeisti "Tėvynę", kartu nutarė nuo liepos mėnesio pradžios ją antratiškai padidinti..."

O čia, žiūrėkite, jau šandien skamba kaip pasakoj —

"Susivienijimo garbės nariais seimas išrinko d-rą J. Basanavičių ir d-rą J. Šliupą. — (Aš pabrėžiui).

"Tautos centus paskirstė taip: Našių ir našlaičių fondų 165 dol., Prieglaudos namų fondui 100 dol., imigrantų šelpimo reikalams 250 dol., SLA Stipendijų fondui 150 dol., Tautos namams Vilniuje 100 dol., kankiniams 100 dol., Vištaliaus vardo pašalp. 60 dol., SLA knygų leidimo literatūros fondui, Liet. Inform. Biuro 50 dol., Jovaro ukni 27 dol., "Litva" 25 dol. Viso labo visokiems visuomenės reikalams, pridėjus ir seimui atsiųstas aukas, Susivien. Liet. Amer. išdalių 1,310 dol. 32 c. — (Pabrėžiui šandien beveik "keistenybėmis" virtusius dalykus...).

Senieji veikėjai, kas dar ką atmenate tikro, butinai užrašykite raštu ir perduokite, kad patektų ateičiai! Nes vakar diena jau ima stebinti naujas dienas.

AREJAS VITKAUSKAS.

Gera nuotaika visuose. Ombrolis Bagočius pasakė: "Matote, kaip šis trukšmas pasibaigė!"
(Žiūrėk 4 pusl.)

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41=mojo Seimo Protokolas

PROTOKOLAS

SLA 41-MO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 24—30 DIENOMIS, 1940 METAIS, MORRISON HOTELIO SALEJE, CHICAGO, ILL.

Birželio 24 d., 1940 m., Morrison Hotelio Salėje, 11 val. ryte prasidėjo SLA 41 seimo atidarymo iškilnės. Dariaus-Girėno Posto jaunuolių muzikantų korpusas grodamas įmaršavo į salę ir pagrojo Lietuvos Himną bei porą muzikos gabalėlių. Vadovaujant ir pianu grojant p-lei G. Zelnutei, visi dalyviai pagiedojo Lietuvos ir Amerikos Himnus.

Seimo Rengimo Komisijos pirmininkas Dr. A. Montvidas pakviečia į sceną ir supažindina su dalyviais Seimo Rengimo Komisijos valdybą, kurią sudaro: Dr. A. Montvidas — pirm.; V. Ambrose — vice pirm.; K. J. Semaška — sekretorius; A. Zalatorius — išdinininkas; K. Deveikis — organizatorius; A. Laurutanas.

Atitinkama kalba Dr. A. Montvidas pasveikina suvažiavusius delegatus į SLA 41 seimą, pabrėžęs šio Seimo uždavinius, perstato Chicago miesto majoro Kelly atstovą, teisėją J. Zuri, kuris įgaliojusio majoro vardu pasveikino Seimą ir jo busiančius delegatus, pažadėdamas Chicago miesto svetingumą ir visokią galimą pagalbą šio Seimo delegatų palinksminimui. Teisėjas Zuris savo kalbą beigia lietuvių kalba pasveikindamas Seimą.

Pakviečiamas Lietuvos Konsulas Chicagoje, gerb. Petras Daužvardis, kuris pasveikino seimo dalyvius ir įvertinęs SLA nuopelnus Lietuvai pranešė apie paskutinius įvykius Lietuvos gyvenime, baigė kalbą linkėdamas Susivienijimui ir šiam seimui geriausios kloties.

Daktaras Montvidas linkėdamas Seimui drauginę nuotaiką svarstyti svarbiuosius organizacijos reikalus, baigė Seimo atidarymo iškilmes ir perstato SLA. Prezidentą F. J. Bagočius.

SESIJA PIRMA

Prezidentas F. J. Bagočius atitinkama kalba atidaro SLA. 41-mą Seimą.

1. Prezidentas Bagočius, prašomas SLA. sekretoriaus Dr. M. J. Viniko laikinai paskirti jam pagalbininkais S. E. Vitaitį ir Dr. D. Pilką, prašymą išpildo ir minėtus asmenis paskiria Sekretoriaus pagalbininkais.

2. Prezidentas Bagočius patvarko, kad kuopų išrinkti delegatai sudėtų mandatų nuorašus pas SLA. Sekretorių. Sekretorius M. J. Vinikas šaukia busiančių delegatų vardošaukį ir visi atvykę kuopų delegatai sudeda savo mandatų nuorašus.

3. Prezidentas F. J. Bagočius paskiria mandatų komisiją iš šių asmenų: S. Bakanas iš SLA. 90 kp., Bridgeville, Pa.; A. Zalatorius iš 36 kp., Chicago, Ill.; V. J. Količienė iš 40 kp., Pittsburgh, Pa. Prezidento patvarkymu čia išvardinta mandatų komisija kartu su SLA. Sekretorium M. J. Viniku patikrins delegatų mandatus ir raportuos Seimui.

Pirmą sesiją Prezidentas Bagočius uždarė 1:30 val. po pietų, pareiškdamas, kad antra sesija prasidės 3 val. po pietų.

SESIJA ANTRA

Antrą sesiją Prezidentas Bagočius atidaro 3 val. po pietų.

4. Prezidentas Bagočius paskyrė sekančias veikėjas: Aldoną Mikužintę iš 344 kp., Chicago, Ill.; Genovaitę Jokubinaitę iš 236 kp., Toronto, Canada; Florance Domash iš 363 kp., St. Louis, Mo.; J. Bikinaitę iš 40 kp., Pittsburgh, Pa.; A. Matienę iš 11 kp., Waterbury, Conn. ir S. Šimkienę iš 30 kp., Scranton, Pa., kurios gelbės SLA. Sekretoriui įteikti delegatams Seimo ženklelius ir Seimo darbų knygą, kuomet delegatai bus įteisinami.

5. Laukiant mandatų komisijos raporto, Prezidentas Bagočius perstato visą eilę veikėjų, kurie pasako atitinkamas kalbas įvairiais SLA. reikalais. Perstatyti ir kalbėjo sekančiai veikėjais ir veikėjos: buvę SLA prezidentai — P. W. Birštonas, J. Tareila, S. Gegužis; kuopų organizatoriai ir veikėjai — J. Micekevičius iš Brockton, Mass., kuris sutvėrė dvi naujas kuopas; B. Kebaitienė iš Detroit, Mich., P. Račila iš Worcester, Mass., K. Ketkevičienė iš Chicago, Ill., C. K. Pikielis iš Pittsburgh, Pa., K. Martin iš Detroit, Mich., W. Domash iš St. Louis, Mo., A. J. Banišauskas iš Minersville, Pa., K. P. Deveikis iš Cicero, Ill., Dr. A. L. Graičūnas iš Chicago, Ill., M. Kemešienė iš Detroit, Mich., A. Murauskas iš New Kensington, Pa., A. Indrelienė iš Toronto, Canada, A. Mockienė iš So. Boston, Mass., P. B. Balčikonis iš Binghamton, N. Y., F. Edkins iš Grand Rapids, Mich., J. Martin iš Kenosha, Wis., J. Žemantauskas iš Waterbury, Conn., W. E. Norkus iš Philadelphia, Pa., Dr. S. Biežis iš Chicago, Ill.; be to Prezidentas Bagočius išvardija pasidavusius šiuos organizatorius: Kučinską iš Detroit, Mich., Aymaną iš Brooklyn, N. Y., Kerševičių iš Scranton, Pa.

Mandatų komisijai nebaigus darbo ir prisiartinus laikui sesiją uždaryti, Prezidentas Bagočius antrą sesiją uždarė 5:45 val. popietį, patvarkydamas, kad trečioji sesija prasidės 9:30 val. ryte, birželio 25 d., 1940 m.

SESIJA TREČIA

Trečią sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidaro 10 val. ryte, birželio 25 d., 1940 m., Morrison Hotelio Salėje, Chicago, Ill.

6. Prezidentas Bagočius pakviečia mandatų komisijos pirm. S. Bakaną, kuris vardu mandatų komisijos raportuoja:

“Peržiūrėjus visus mums priduotus mandatus atrodome, kad jokių skundų iš kuopų nebuvo, išskiriant keletą kuopų, kuriose buvo žiokių tokių neaiškumų dėl išrinktų kuopų delegatų stovio pačiose kuopose. Tačiau Centro sekretorius Dr. M. J. Vinikas buvo viską gerai ištyręs susirašant su pačiomis kuopomis ir priduoti reikalingi faktai.

“Todel remiantis visais priduotais faktais, rekomenduojame visus delegatus priimti.

“Atstovaujant kuopų yra 120 su 236 delegatais”.

Taipgi mandatų komisija praneša, kad jai užgysrus visus delegatus, buvo priduotas skundas prieš 126 kuopos delegatus, kurio mandatų komisija nespėjo apsvastyti ir raportuos Seimui vėliaus.

SLA. sekretorius M. J. Vinikas skaito delegatų vardošaukį ir prezidento Bagočiaus antroje sesijoje paskirtos veikėjos prisega įteisinamiems Seimo delegatams ženklelius. Įteisinti šių kuopų sekanti delegatai:

PILDOMOJI TARYBA:

Adv. F. J. Bagočius, prez.,
J. K. Mažukna, vice prez.,
Dr. M. J. Vinikas, sek.,
Adv. K. P. Gugis, išdin.,
S. Mockus, išdo globėjas,
E. Mikužintė, išdo globėja.

1 Kp., Edwardsville, Pa.
V. Kamarauskas,	50 Kp., Binghamton, N. Y.
J. M. Bučinskas,
P. Balčikonis,
J. Morkunas,
A. Jaksevičius,
K. Morkunienė.
5 Kp., Plymouth, Pa.
J. Kunigonis.	53 Kp., Chelsea, Mass.
J. Keslerienė.
6 Kp., Plymouth, Pa.
J. Katilius.	56 Kp., Penn, Pa.
K. Polnis.
10 Kp., Philadelphia, Pa.
C. S. Cheladen.	57 Kp., Worcester, Mass.
P. Račila.
11 Kp., Waterbury, Conn.
J. Tareila,
J. Žemantauskas,
T. Matas,
A. Matienė.	60 Kp., Grand Rapids, Mich.
F. Edkins,
J. Karsokas.
13 Kp., Minersville, Pa.
A. J. Banišauskas.	63 Kp., Chicago, Ill.
O. Mockienė,
A. Laurutanas,
A. Zaugh,
O. Jazaitienė,
P. Vasiliauskas,
Dr. S. T. Tamošaitis,
J. Verbilas.
14 Kp., Cleveland, Ohio
K. S. Karpius,
J. Brazauskas,
H. Klimienė,
O. Prazauskienė,
P. Vasiliauskas,
Dr. S. T. Tamošaitis,
J. Verbilas.	64 Kp., Baltimore, Md.
Adv. W. F. Laukaitis,
Adv. N. Rastenja.
17 Kp., Brockton, Mass.
M. Kemzura,
J. Micekevičius.	74 Kp., So. Chicago, Ill.
T. Stulgienė.
18 Kp., Westville, Ill.
E. Deltuvienė,
K. Serapinas,
P. Chapp,
A. Balsienė.	77 Kp., Rockford, Ill.
J. Juozapaitis,
A. Andriejauskas,
M. Cepulienė,
O. Sinkevičienė.
23 Kp., Shenandoah, Pa.
P. W. Birštonas,
J. Urbonas,
V. Urbonienė.	86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa.
Z. Karsokienė,
A. Dovidas.
29 Kp., Westville, Ill.
T. Lukoševičius,
S. Bartusevičius.	88 Kp., E. St. Louis, Ill.
J. Bulotas.
30 Kp., Scranton, Pa.
J. Stepanauskas,
O. Zorskaitė,
Kun. M. Valadka,
B. Mikulis,
S. Šimkienė.	89 Kp., E. Chicago, Ind.
P. Ceknis.
34 Kp., New Britain, Conn.
P. Montvilas.	90 Kp., Bridgeville, Pa.
S. Bakanas.
35 Kp., Wilkes Barre, Pa.
E. Jankauskas.	93 Kp., Heidelberg, Pa.
J. Švelnis.
36 Kp., Chicago, Ill.
Dr. A. Zimontas,
Dr. A. L. Graičūnas,
J. Balčikonis,
F. Juozapaitis,
F. Platkauskas,
J. Locaitis,
A. Zalatorius,
M. Vaidyla,
V. Ambrozas,
P. Milleris.	95 Kp., Coal Center, Pa.
B. Dursas.
38 Kp., Brooklyn, N. Y.
A. Mikalauskas,
P. Mačys,
J. Valaitis.	103 Kp., Johnston City, Ill.
P. Noreikis.
40 Kp., Pittsburgh, Pa.
P. Savickas,
V. J. Količienė,
M. Zdančienė,
J. Bliknaitė,
S. Rupšauskis.	104 Kp., S. S. Pittsburgh, Pa.
F. Radziukynas,
A. Brazauskienė.
42 Kp., Grand Rapids, Mich.
M. Bernotienė,
J. J. Bachunas.	109 Kp., Chicago, Ill.
O. Kondrotienė.
43 Kp., So. Boston, Mass.
K. Vileišis,
A. Mockienė,
V. Jankauskas,
S. A. Chase,
S. Jokubauskas.	115 Kp., Wilkes Barre, Pa.
A. Scarnulis.
	121 Kp., Clinton, Ind.
M. Krizinauskas.
	122 Kp., Chicago, Ill.
A. Kuizinas,
J. Valšvila,
P. Raila,
Adv. J. J. Grish,
I. Suklėnė.
	124 Kp., Hartford, Conn.
W. M. Chase,
P. Laban.
	125 Kp., Melrose Park, Ill.
P. Rajundius.
	128 Kp., Carnegie, Pa.
A. Valenski.
	129 Kp., Chicago, Ill.
J. Jasinskis,
Dr. P. Zalatoris.

134 Kp., Chicago, Ill.
P. Mockienė,
J. Gulbinienė,
S. Harvey.	242 Kp., Brooklyn, N. Y.
K. Strumskis.
135 Kp., Philadelphia, Pa.
J. V. Grinius,
J. Valvada,
W. E. Norkus.	245 Kp., Newark, N. J.
A. S. Trečiokas.
139 Kp., Chicago, Ill.
J. Gamulaukas,
A. Narbutas,
J. Pučkoriū.	247 Kp., Allquippa, Pa.
P. Kavaliauskas.
140 Kp., Charleroi, Pa.
A. Kartanas.	250 Kp., Maspeeth, L. I., N. Y.
D. Klinga.
142 Kp., New Haven, Conn.
A. Gaillunienė.	253 Kp., Washington, Pa.
M. Janavičienė.
151 Kp., Homestead, Pa.
J. Naujokas.	260 Kp., Chicago, Ill.
K. Mačiukas,
J. Puzauskienė,
G. Zelnis.
152 Kp., E. New York, N. Y.
P. Kriaučiukas.	262 Kp., Waukegan, Ill.
J. Mačiulis,
J. (Glozer) Albert.
156 Kp., Benton, Ill.
A. Paulavičius.	263 Kp., Virden, Ill.
Z. Vaiskšnorienė.
158 Kp., Springfield, Ill.
P. Rautkis,
K. J. Civiškas,
O. Lietukienė,
A. Krasauskas.	265 Kp., Treveskyn, Pa.
M. Mickunas.
169 Kp., Ambridge, Pa.
A. Triska.	266 Kp., Castle Shannon, Pa.
P. Laurinaitis.
174 Kp., Bay Ridge, N. Y.
W. Sheldow.	271 Kp., Elizabeth, Pa.
J. Lorantas.
175 Kp., Arlington, Mass.
S. Michelonas.	272 Kp., Amsterdam, N. Y.
P. Miškinis.
177 Kp., Milwaukee, Wis.
J. A. Baukus.	273 Kp., Hammond, Ind.
A. Krukas.
178 Kp., Mt. Greenwood, Ill.
B. Valantinas,
M. Janulienė.	275 Kp., Springfield, Ill.
S. Janarauskas,
S. Lapinskas,
A. Latonis.
179 Kp., Zeigler, Ill.
J. Valauskas.	278 Kp., Hamilton, Ont., Can.
J. Balicis.
181 Kp., Herrin, Ill.
U. Lenkutienė.	284 Kp., Gary, Ind.
J. Vaitkus,
J. Graky.
185 Kp., Indiana Harbor, Ind.
O. Kantrimienė,
J. Kieilienė.	286 Kp., McKees Rocks, Pa.
J. Millauskas.
188 Kp., Boston, Mass.
Rev. B. F. Kubilius.	287 Kp., Flatbush, N. Y.
B. J. Schegaus.
192 Kp., New Kensington, Pa.
J. Svispas,
A. Murauskas.	301 Kp., Cicero, Ill.
K. P. Deveikis,
V. Deveikaitė,
J. Rašinskaitė,
M. Asclia.
195 Kp., Pittsburgh, Pa.
C. K. Pikielis,
J. Nabazas.	302 Kp., Trenton, N. J.
A. Gabrenas.
198 Kp., Akron, Ohio
A. Papelika,
K. Gaskienė.	304 Kp., Buffalo, N. Y.
K. White.
199 Kp., Shaft, Pa.
M. E. Medlinsky.	311 Kp., W. Frankfort, Ill.
A. Radziunas,
J. Jesulis.
207 Kp., So. Manchester, Conn.
J. Tvaronaitis.	314 Kp., E. St. Louis, Ill.
J. J. Kassly,
J. Žičkus.
208 Kp., Chicago, Ill.
A. Lidy,
J. Varasišienė,
W. Byanskienė.	318 Kp., Worcester, Mass.
J. Dvareckas,
A. Janušonis.
211 Kp., Mahanoy City, Pa.
S. Gegužis,
O. Navulienė,
V. Serkšnis,
A. Gegužienė,
A. Ramanauskas,
J. Ambrazas,
A. Reklaitis.	322 Kp., Chicago, Ill.
A. Ollis.
212 Kp., Kenosha, Wis.
J. Kasputis.	323 Kp., Glendale, Pa.
N. Delkienė.
214 Kp., St. Louis, Mo.
W. Domash,
M. Domash.	335 Kp., Greenpoint, N. Y.
B. Spudienė.
217 Kp., Chicago, Ill.
I. Vitkus,
J. Gričaitis,
K. Maskin.	336 Kp., Chicago, Ill.
P. Grigaitis.
222 Kp., Michigan City, Ind.
J. P. Varkala.	344 Kp., Chicago, Ill.
A. A. Mikuzis.
225 Kp., Bronx, N. Y.
J. Kscenaitis.	352 Kp., Detroit, Mich.
J. Ambrozevičius,
J. Besasparis,
A. Andriulis,
K. Martin,
B. Kebaitienė,
M. Kemešienė.
226 Kp., Chicago, Ill.
Dr. A. Montvidas,
K. Cepukas,
J. Gričaitis,
O. Alekniėnė.	353 Kp., Pittsburgh, Pa.
P. Dargis.
231 Kp., Blue Island, Ill.
J. Ciektienė.	355 Kp., So. Norwood, Mass.
J. M. Pečiulis.
236 Kp., Toronto, Canada
O. Indrelienė,
G. Yokubynaitė.	359 Kp., Dorchester, Mass.
M. S. Anesta.
238 Kp., Chicago, Ill.
P. Puleikis,
A. Norkutė.	360 Kp., Milton, Mass.
Dr. D. Pilka.

Viso įteisinta 214 delegatų.

7. SLA. Prezidentas F. J. Bagočius užleidžia pirmąją vietą vice prezidentui J. K. Mažuknai ir pareiškia, kad Seimo Darbų Knygoje, pradėdant 15 ir baigiant 26 puslapius yra jo raportas SLA 41-mam seimui. Įnešė B. J. Kubilius, parėmė K. P. Deveikis prezidento raportą priimti, kaip išspausdintas Seimo Darbų Knygoje. Įnešimas priimtas visais balsais prieš du balsus.

SLA Prezidento Reportas

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui
Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Gerbiamieji Seimo Delegatai ir Delegatės:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių pasitikėjimu, 1938 m., visuotinu balsavimu buvau išrinktas SLA prezidentu ir 40-tame seime, Scranton, Pa., buvau užtvirtintas trečiam dvidetiniam terminui, ir dabar išduodu šio seimo delegatams ir per juos visiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariams, trumpą raportą iš praėitų dviejų metų Pildomosios Tarybos darbų ir veikimų.

Aišku, mano raportas yra abelna mūsų Susivienijimo reikalų, stovio ir numatytų ateity veikimų apžvalga. Smulkmeniškas skaitlines pateiks savo raportuose sekretorius, išdinininkas, išdo globėjai, daktaras kvotėjas ir vaju vedėjas bei redaktorius, kurių raportai turi būti imami domėn kaip ir dalis šio mano raportas, nes viskas buvo veikiamas bendromis įiegomis.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Stovis

Kalbant apie fraternalės organizacijos stovį, turime atminti, kad skaitomės netikėtai su finansine medžiagine padėtimi, bet podraug ir su organizacijos garbe, prestižu ir įtekme, kokią ji turi visuomenė, kurioj veikia. Mūsų darbo dirva yra Lietuvos išeivijos ir jos ainių Amerikoje tarpe, o pozicija kokią mūsų Susivienijimas užima, yra ypatinga ir žymiai skiriasi nuo panašių mums organizacijų, kurių nariais yra ar isiminai vienos tikėjimiskios sektos ar vienos politiskios partijos ar pažiūrų žmonės. Kadangi mūsų Susivienijimo nariai yra įvairių religiskų ir politiskų nusistatymų, tai nekurie nesusipratimai ar varžytinės yra neišvengiami ir naturalūs, nors organizacijai žalingi, o labiausiai jei į mūsų Susivienijimo šeiminiškus reikalus pradeda kištis asmenys, kuriems kitos panašios musiškiams Susivienijimui organizacijos yra artimesnės. Tokius pašaliečių mūsų problemomis susirupinimus mes esame priversti įvertinti kaip kenksmingus, su tikslu pakenkti mūsų organizacijai ir padėti išnaudoti savo organizacijai naudai. Kadangi Amerikos lietuviai, kaip atviečiai taip ir čia gimiai, yra palyginamaj silpnai į fraternales organizacijas organizuoti, todėl esant tokiai plačiai darbo dirvai, atrodo, kad vietos visiems užtenka ir kad privalėtume ne organizuotus lietuvius prie mūsų organizacijų traukti, o ne esančias jau organizacijas ardyti arba joms kenti. Mūsų Susivienijimo nariai ir veikėjai tokiu tolerantiškumu ir Amerikos lietuvių reikalų supratimu visur ir visada pasižymi, ir todėl nežiurint kad į mūsų organizaciją ir jos reikalus yra skverbiami nereikalingi ginčai ir narių erziniimai, mūsų Susivienijimas yra vienintelė lietuvių organizacija, kuri kreipia į savo darbus visų atydą, susirupinimą ir jo svarbios rolės mūsų išeivioj įvertinimą. Jokia kita organizacija neturi tokios svarbos ir pagarbos Amerikos ir Lietuvos lietuvių tarpe, kaip mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

SLA Medžiaginė—Finansinė Padėtis

Kalbant apie SLA medžiaginę ir finansinę padėtį, seimo delegatai galės suprasti iš finansinės bendros sekretoriaus, išdininiko ir išdo globėjų atskaitos, kad mūsų Susivienijimas šiame seime yra daug stipresnis ir saugesnė padėty, negu kada buvo per paskutinius dešimtį ar dvyliką metų. Kad prisiėjo pergyventi sunkius, pavojingus ir rupestingus laikus, kad Susivienijimo reikalus tinkamai, kiek aplinkybės leido, sutvarkyti, yra visiems žinoma. Pavojinga padėtis — jau dabar tas yra istoriškas klausimas — buvo ne mūsų organizacijos ar jos viršininkų iššaukta. Finansinius krizius turėjo pergyventi netik mūsų Amerika, bet visos tautos ant žemės paviršiaus. Tūkstančiai bankų ir šimtai apdraudus (insurance) bendrovių bei fraternalių organizacijų neišsilaikė ir turėjo uždaryti savo įstaigų duris, nors jų vadovybės buvo daugiausiai patyrusios, aukštai apmokami ekspertai. Mūsų Susivienijimą sugebėjome iš pavojaus išvesti, nors ne be nuostolių, kuriuos panešė visokios įstaigos ir visose tautose. Nežiurint į visus sunkumus ir praecities klaidas, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra gyva, svarbi, įtakinga ir aktinga netik mūsų išeivijos, bet visos lietuvių tautos įstaiga. Tokiu mes vis norime turėti mūsų Susivienijimą ir ateity.

Mūsų Susivienijimo finansinius rekordus egzaminuoja Pennsylvanijos valstijos Insurance Departamentas, kurio jurisdikcijoj yra mūsų organizacijos reikalai, nes mūsų čarteris yra tos valstijos suteiktas. Apart šios valdiškos įstaigos, kaip Amerikoje yra priimta, kiekvienos korporacijos, kompanijos, bendrovės ir net paprasčiausio vertelgos finansinį stovį ir kredito analizuoja ir raportuoja tam tikros komercinio kredito įstaigos, kurios yra Amerikoje ir kituose kraštuose pripažintos kaip organizacijos, kurių nuomonė yra kriterionu bankų, apdraudus kompanijų, įvairios rūšies kitų kompanijų ir bendrovių bei vertelgstės ir kreditų įstaigų, lygiai ir fraternalių organizacijų atsakomybės įvertinimu. Mes turime džiaugtis, kad kaip valdiškos įstaigos, taip ir komercialiai kredito biurai mūsų Susivienijimui yra suteikę nedviprasmius pagyrimus už tinkamą reikalų vedimą, gerą tvarky-

